

Face au massacre des justes, les plus grands hommes perdent la foi. Ici le Talmud renverse la logique: l'existence du mal extrême est ce qui rend la foi possible.

Jusqu'au bout du massacre

Le bourreau converti

La question est aussi vieille que la pensée humaine: pourquoi Dieu permet-il le mal?

A travers l'incroyable histoire du chef d'état-major de Nabuchodonosor, bourreau de Jérusalem, les sages proposent une lecture: seule la possibilité de faire le mal rend l'homme libre et ouvre la voie à un repentir authentique.

תלמוד בבלי מסכת גיטין נז:

אמר רבי חייא בר אבין אמר רבי יהושע בן קרחה סח לי זקן אחד מאנשי ירושלים בבקעה זו הרג נבוזראדן רב טבחים מאתים ואחת עשרה רבוא ובירושלים הרג תשעים וארבע רבוא על אבן אחת עד שהלך דמן ונגע בדמו של זכריה [...] לדמיה דזכריה דהוה קא מרתח וסליק אמר מאי האי [...] אמרי ליה מאי נימא לך נבייא הוה בן דהוה קא מוכח לן במילי דשמיא קמינן עילויה וקטלינן ליה והא כמה שנין דלא קא ניח דמיה אמר להו אנא מפייסנא ליה אייתי סנהדרי גדולה וסנהדרי קטנה קטל עילויה ולא נח בחורים ובתולות קטל עילויה ולא נח אייתי תינוקות של בית רבן קטל עילויה ולא נח א"ל זכריה זכריה טובים שבהן איבדתים ניחא לך דאבדינהו לכולהו כדאמר ליה הכי נח בההיא שעתא הרהר תשובה בדעתיה אמר ומה אם על נפש אחת כך ההוא גברא דקטל כל הני נשמתא על אחת כמה וכמה ערק אזל שדר שטר פרטתא בביתיה ואגייר

תלמוד בבלי מסכת יומא ט:

אתא משה אמר (דברים י, יז) האל הגדול הגבור והנורא אתא ירמיה ואמר נכרים מקרקרין בהיכלו איה נוראותיו לא אמר נורא אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים בבניו איה גבורותיו לא אמר גבור אתו אינהו ואמרו אדרבה זו היא גבורת גבורתו שכובש את יצרו שנותן ארך אפים לרשעים ואלו הן נוראותיו שאלמלא מוראו של הקב"ה היאך אומה אחת יכולה להתקיים בין האומות

Talmud de Babylone Traité Guittin 27b

Moïse dit "le Dieu grand, puissant et redoutable" ([Deutéronome 10,17](#)). Plus tard Jérémie vit que des païens souillaient le Temple et dit "en quoi est-Il redoutable?!" et occulta donc la mention de "redoutable". Plus tard, Daniel vit que des païens réduisirent les Hébreux en esclavage. Il dit "est-ce là Sa puissance?!" et occulta la mention de "puissant". Nous (les hommes de la Grande Assemblée) vîmes ensuite pour dire: c'est là même que se situe Sa puissance ! Dieu se retient et donne libre cours aux criminels. Et c'est là même ce qui Le rend redoutable: sans la crainte de Dieu comment un peuple (le peuple juif) pourrait-il se maintenir au milieu des autres peuples?

Talmud de Babylone Traité Yoma 69b

Rabbi 'Hiya fils d'Abba a dit au nom de Rabbi Yehochoua fils de Kor'ha: voici ce que m'a raconté un ancien de Jérusalem: dans cette vallée Nevouzradan, chef d'état-major de Nabouchodonosor, a tué deux-cent une dizaines de myriades de personnes et à Jérusalem il a tué quatre-vingt quatorze myriade de personnes sur une seule pierre. Jusqu'au moment où leur sang s'est mêlé au sang du prophète Zacharie [...] Le sang de Zacharie ne cessait de bouillir. Navouzradan demanda: qu'est-ce que cela ?! [...] On lui répondit : nous avons un prophète qui nous adressait des paroles de reproches venus du ciel. Nous nous sommes levés contre lui et l'avons tué et depuis lors son sang ne s'apaise pas. Il dit: moi je vais l'apaiser! Il fit venir les membres du grand et du petit Sanhédrin et les tua mais cela n'apaisa pas le sang de Zacharie. Il fit venir des jeunes hommes et des jeunes filles et les tua mais cela ne l'apaisa pas. Il fit venir de jeunes enfants de l'école et les tua mais cela ne l'apaisa pas. Il dit : "Zacharie, Zacharie ! J'ai tué les meilleurs d'entre eux, **veux-tu que je les tue tous?!** En disant cela, le sang de Zacharie cessa de bouillir. A l'instant Nevouzradan conçut le désir de faire techouva en disant: s'il en est ainsi du meurtre d'une seule personne (Zacharie) qu'en sera-t-il de celui (Nevouzradan) qui a tué tant et tant de personnes?! Il se retira du champ de bataille, rédigea son testament et se convertit au judaïsme.